

Nr 163

Av herr **Sundin** och fru **Olsson, Elvy**, om ökade resurser för behandling med konstgjord njure.

(Lika lydande med motion nr 215 i Första kammaren)

Läkarvetenskapens framsteg har bl. a. inneburit att långt fler njurskadade i dag än tidigare kan räddas till livet. Tillkomsten av den s. k. konstgjorda njuren har betytt mycket i detta avseende. På senare tid har det dessutom blivit möjligt att med gott resultat överföra en frisk njure från en annan människa till den njurskadade.

Behandling med konstgjord njure

Behovet av behandling med hjälp av konstgjord njure — s. k. dialys — är stort. År 1965 var totala antalet dialyser 3 203 fördelade på 41 sjukhus. Även om en utökning av behandlingsresurserna sedan dess skett motsvarar dessa inte det behov som finns. Det är en ohållbar situation att läkarna skall utvälja, som regel slumpvis, det antal personer som kan få behandling. Därtill kommer att geografiska skäl kan bli avgörande för möjligheterna till behandling. Då antalet sjukhus med ifrågavarande behandlingsmöjligheter är relativt begränsat och behandling i allmänhet måste ske två gånger per vecka, nära nog omöjliggöres en sådan för njursjuka i vissa regioner.

Det framstår som mycket angeläget att ökade resurser skapas för ifrågavarande behandling. Sjukhushuvudmännen måste *utrusta fler sjukhus* med konstgjorda njurar, och *utbildningen av personal* för att meddela denna behandling måste intensifieras. Personalresurserna på detta område måste utökas så att apparaterna i fråga kan utnyttjas kontinuerligt.

Transplantation

En av de viktigaste förutsättningarna för att en njurtransplantation skall lyckas är att givaren blir föremål för ingående läkarundersökningar. Oftast är dessa tidsödande och åsamkar givaren resekostnader i förening med förlorad arbetsförtjänst. Ersättning från försäkringskassan, sjukpenning, utgår endast i regel från den dag operation företas. Det kan inte vara rimligt att donatorn, utöver att underkasta sig de risker och obehag som ifrågavarande ingrepp medför, skall behöva förlora kanske tusentals kro-

nor på u ebliven arbetsförtjänst och erlagda resekostnader. Det måste ankomma å samhället att *ersätta den enskilde för kostnaderna i samband med utredning om transplantation, oavsett om det är fråga om transplantation av njurar eller andra mänskliga organ.*

Eftervärd

I allmänhet måste den som genom transplantation erhållit en njure eller annat organ fortsättningsvis undergå viss behandling. Ifrågavarande behandling medför betydande kostnader för den enskilde särskilt beträffande utgifter för resor då dylik behandling endast meddelas vid ett fåtal sjukhus.

Enligt vår mening är det angeläget att den enskildes kostnader för denna eftervård begränsas till samma nivå som gäller inom den öppna sjukvården i övrigt.

I särskild motion göres hemställan angående ersättning från den allmänna sjukförsäkringen vid transplantation.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning angående en utökning av resurserna, främst i fråga om utbildning av personal, för meddelande av behandling med konstgjord njure.

Stocolm den 23 januari 1968

Sven E. Sundin (cp)

Elvy Olsson (cp)
